

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Nadežda Budimović, Olivera Milošević, Zlatko Čobović, Jelena Petković, Tamara Skrozza, Filip Švarm, Jelka Jovanović, Rodoljub Šabić, Ana Martinoli, Milena Vasić i Sanja Pavlović, na sednici održanoj 25. 1. 2024. godine, jednoglasno izriče

JAVNU OPOMENU

Neodgovarajućim objavlјivanjem odgovora na tekst „Gradski odbor Srpske napredne stranke: Saopštenje za javnost“, objavljen 30. decembra 2023. godine, portal „Vranjska plus TV“

1. prekršio je tačku 2 Odeljka I (Istinitost izveštavanja) Kodeksa novinara Srbije o obavezi novinara da pravi jasnu razliku između činjenica koje prenosi, komentara, pretpostavki i nagađanja,

2. prekršio je tačku 2 Odeljka II (Nezavisnost od pritisaka), po kojoj ekonomski i politički interesi izdavača ne smeju da utiču na uređivačku politiku na način koji bi imao za posledicu netačno, neobjektivno, nepotpuno i neblagovremeno informisanje javnosti,

3. prekršio je i tačke 1 i 6 Odeljka IV (Odgovornost novinara), po kojima je novinar, pre svega, odgovoran svojim čitaocima, slušaocima i gledaocima i tu odgovornost ne sme da podredi interesima drugih, a posebno interesima izdavača, vlade i drugih državnih organa i obavezan da neguje etiku i kulturu javne reči i da poštuje pravo na odgovor.

Odluka Komisije biće objavljena na sajtu Saveta za štampu (www.savetzastampu.rs) i dostupna javnosti.

OBRAZLOŽENJE

Dragan Antić, kandidat za odbornika Ekološkog ustanka u Vranju podneo je žalbu protiv portala televizije jer, kako je naveo, najpre nisu objavili saopštenje koje je poslao svim medijima, ali su potom objavili saopštenje lokalnog odbora SNS na to njegovo saopštenje, kojim se, kako je naveo, vređa njegova čast i ugled. „Napada se nebulozama moj ugled. Kao profesor geografije u vranjskoj gimnaziji i SŠ ‘Sveti Sava’ u Bujanovcu radim već 21 godinu. Pritom sam savetnik - spoljni saradnik Ministarstva prosvete pri Školskoj upravi Leskovac”, naveo je Antić. Na saopštenje Gradskog odbora SNS je poslao odgovor koji su, kako kaže, objavili svi drugi mediji, sem ove i još jedne televizije. Nakon njegovog upornog insistiranja, 11 dana kasnije objavljeni su samo delovi tog odgovora, kako je naveo, “izvrnuto i cenzurisano”.

U odgovoru na žalbu direktor Vranjske plus TV Marijan Stošić je naveo da je saopštenje gradskog odbora SNS objaljeno 30. decembra 2023. godine, da im je to bio poslednji radni

dan i da im je zato promaklo saopštenje Dragana Antića, poslato narednog dana. Deo njegovog dopisa koji se odnosi na saopštenje SNS objavili su 10. januara, kada su počeli da rade redovno. Saopštenje je, kako se navodi u odgovoru, bilo dugačko i u njemu se Antić direktno obraća dr Slobodanu Milenkoviću, gradonačelniku i iznosi neproverene činjenice, neargumentovane ocene i direktne prozivke i o ministru policije i predsedniku Srbije, njihovim kumovima i najbližim sadradnicima, za koje kaže da su "na kokainu". Ove delove redakcija nije želela da objavi, navodi direktor, pozivajući se na tačku 6 člana 109 Zakona o javnom informisanju i medijima, po kojoj ne mora da objavi odgovor ukoliko se ne odnosi na infomaciju na koju podnositelj tvrdi da odgovara. Dodao je i da su naknadno otkrili da se Antić obraćao novinarima uvredljivim tonom i da je vršio pritisak na njih, a Savetu su dostavljeni mejlovi koje im je uputio. Stošić je istakao da se redakcija pridržava Kodeksa, da poštuje odluke Saveta za štampu i drugih nadležnih institucija, da do sada nisu imali negativna iskustva i da se nadaju razumevanju.

Po oceni članova Komisije za žalbe, sve okolnosti: neobjavljanje saopštenja žalioca, odnosno opštinskog odbora njegove stranke, zatim objavljanje odgovora opštinskog odbora SNS na neobjavljeni saopštenje, kašnjenje sa objavljinjem odgovora žalioca na saopštenje SNS, kao i objavljanje samo delova odgovora uz propratne cinične komentare - postupci su koji predstavljaju favorizovanje jedne političke opcije i kojima je prekršeno više tačaka Kodeksa novinara Srbije.

Komisija ističe da smernica u okviru tačke 2 poglavlja I ukazuje na to da je "otvoreno zalaganje za jednu političku opciju nespojivo sa novinarskom profesijom", dok tačka 2 poglavlja II propisuje da "ekonomski i politički interesi izdavača ne smeju da utiču na uređivačku politiku na način koji bi imao za posledicu netačno, neobjektivno, nepotpuno i neblagovremeno informisanje javnosti. Po tački 1 poglavlja IV novinar ,pre svega, odgovoran svojim čitaocima i tu odgovornost ne sme da podredi interesima drugih, a posebno izdavača.

Postupanjem uredništva prekršena je I tačka 6 poglavlja IV, koja obavezuje novinara da neguje kulturu i etiku javne reči i poštije pravo na odgovor. Ovo se posebno odnosi na način objavljanja Antićevog odgovora. Ni po Kodeksu, ni po Zakonu o javnom informisanju i medijima, na koji se direktor poziva, urednik ne može sam odlučivati koji deo odgovora će objaviti, a koji ne. Naprotiv, Zakon propisuje da odgovor mora biti objavljen u celini i bez izmena. Ukoliko je bilo potrebe da se odgovor skrati ili izmeni, urednik je to morao da zatraži od onoga ko je poslao odgovor ili da odbije da ga objavi, ukoliko smatra da ne ispunjava zakonske uslove.

Redakcija nije imala isti kriterijum prilikom objavljanja saopštenja lokalnog odbora vladajuće stranke i prilikom objavljanja odgovora na to saopštenje, budući da je u drugom slučaju odbila da objavi delove koje je smatrala uvredljivim i neargumentovanim, dok je, bez ografe, objavila stranačko saopštenje u kojima se takođe iznose nepotvrđene informacije i uvredljive kvalifikacije na račun podnosioca žalbe

Posebno nije dozvoljeno da redakcija komentariše delove odgovora, kao i da u istom tekstu ponovi saopštenje na koje se odgovara. Svoj eventualni komentar može objaviti tek nakon objavljivanja odgovora i, po pravilu, kao odvojenu vest.

Beograd, 25.1.2024.

Predsedavajuća

Nadežda Budimović